

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 7 LISTOPADA R. 1797. WE WTOREK.

Z Wiednia 28 Października.

Gdy tu kuryer z doniesieniem o pokoju przybył, Pocztamt tutejszy 60 sztafet wyprawił, nie rachując wielu kuryerów od Ministrów zagranicznych wysłanych. Po całym mieście uwiłali się postylionowie i posłańcy prywatnych osób z wiadomością tak bardzo nas interessującą. — Rekrutowanie 1000 ludzi w Wiedniu, słyhać, że nie przyidzie do skutku.

Artykuły pokoju po odebraniu ratyfikacyi z Paryża mają być urzędownie publikowane, co około 12 Listopada nastąpić może, słyhać, że Buonaparte już po jego podpisaniu umowił się z Pełnomocnikami Austryackimi, ażeby podanie do wiadomości publiczney niektórych artykułów dopiero po zaszłym poprzedniczo stron obydwóch względem tego porozumieniu się nastąpiło.

Niktore pisma publiczne zawierają następujące warunki pokoju (co do interesów Włoskich) między naszym dworem i Francją ułożonego. 1) Kraj Genueński, Rzplita Cisalpińska, Marchia Ankony, Xięstwo Mantui, Terra Firma wraz z Wenecją, Istria Wenecka i Austryacka, tudzież Biskupstwo Trydenckie, będą składały jedną, nierozdzieloną demokratyczną Rzplite pod imieniem Rzplitey Włoskiej. 2) Rzplita Raguzañska, Dalmacya Wenecka i wyspy do niej należące, wyjąwszy Curzola, Lesina i Meleda, mające należeć do Rzplitey Włoskiej, dostaną się pod rząd Austryacki. 3) Albania Wenecka, Prowincya Montenegro i wyspy dawniey We-

nekie Cerigo i Cerigoto poydą pod panowanie Tureckie. 4) Corfu, Zante, Cephalonia i inne wyspy Lewantu dawniey Weneckie, zostaną w possessyi Rzplitey Francuzkiej.

Z Gratz 25 Października.

Wczoray wieczor o godzinie 9. przejeżdżali przez tutejsze miasto do Wiednia Margrabia de Gallo i Hrabia Cobenzel, którzy błogostawieństwem naszym okryci dalszą odbywali podróż.

Z Londynu 20 Października.

Wszystkie wojenne okręty składające flotte Admirala Duncan przyplłynęły do naszych portów wraz z zabranami Holendrom okrętami, wyjąwszy jednego z tych ostatnich nazwiskiem Delft, gdyż ten z kilkuset matkami o półmili od brzegów przy Farnmouth zatonał.

Admiral Lord Viscount Duncan de Campredowne, o którym teraz we wszystkich kompaniach jest mowa, jako o ryce-rzu morskim, pochodzi z dawney znakomitey familii z Landie w Perth w Szkocyi. Przez śmierć starszego brata Pułkownika odziedziczył dobra czyniące 1000 funtów (40,000 zł: Pol:) intraty. — Ożenił się z siostrzenicą sekretarza stanu Dundas, z którą ma liczną i piękną familią. Służąc oyczynie zawsze się szanownym okazał officerem, i dał dowody talentów w usmie-rzeniu zamieszania w Portsmouth, blokowaniu Texel z gma tylko okrętami, gdy go inne w czasie insurrekcyi opuściły i w ostatney bitwie — Obyczaje jego są proste, — był przyjacielem buczniem Ad-

mirala *Keppel*. W roku 1787 mianowany został kontr Admiralem, w 1793 vice Admiralem a w 1795 Admiralem niebieskiej bandery.

O Admirale de *Winter* to jeszcze tutejsze dzienniki piszą: „Jest to piękny człowiek łączący do obyczajów prostych nadzwyczajne męstwo, gorliwość w służbie i czynność: Lubo od r. 1787 do 1795 nie był w służbie morskiej wielkie jednak w marynarce wiadomości posiada (inne okoliczności życia jego dawniej wspomnieliśmy.)

Do opisu bitwy flot obydwóch tę uwagę dodać należy, że na Hollenderkiej żaden się Francuz nie znajdował. Batawowie z tak wielkim męstwem potykali się, że flotta nasza tyle ucierpiała, iż nie masz przykładu w dziejach naszej marynarki, ażeby kiedy nasza eskadra w uszkodzonych okrętach tak wielką poniosła stratę. — Admirałowie *Duncan* i *Winter* zaraz nazajutrz po bitwie w takiej byli przyjaźni, że z sobą partya *Whist* grali. Ostatni zapewniał, że z początku sprzeciwiał się rozkazowi swego rządu wydania bitwy Anglikom, przekładając trudność wygraney, lecz gdy powtórny odebrał ordynans, postanowił uderzyć na nich choćby też zamiast 16 wojennych okrętów, 30 nawet mieli i tym sposobem dopełnić obowiązku swego jako obywatel i żołnierz kochający honor.

W domie gościnnym *Lloyds* zwanym, zrobiono składkę na wdowy i sieroty po ostatniej bitwie morskiej pozostałe, i w kilku godzinach więcej 3000 f. (120,000 zł. Pol.) zebrano, Admirał *Howe* dał 400 dukatów, wielu Lordów po 100 &c.

Kapitan *Fairfax* wysłany z doniesieniem o wygraney, ma być passowany rycerzem. — Zdobycz Admirala *Duncan* 8. część według prawa wynosząca, ma mu

przynieść 60,000 funtów (2 400,000 zł. Pol.) — Admiralicya wiadomość o zwycięstwie przesłała zaraz do floty Lorda *S. Vincent* i *Gibraltaru*. — Zabranym w niewolą Hollenderkim officerom, na słowo honoru do *Londynu* przybydź pozwolono.

Ostatnia flotta handlowa z *Jamaiki* pod zastoną wojennego okrętu *Sheernes* do portów naszych zawinęła. — W *Dover* zabrano papiery iednemu podróżnemu z *Calais* mające być podeyrzaney treści, i przesłano je do departamentu Xięcia *Portland*, który w tej mierze konferencyą z Hrab: *Spencer* odprawił.

Obrany Lord Major *Londynu*, *Benjamin Hammet* zapłacił 1,000 funtów (40,000 zł. Pol.) dla uwolnienia się od tego urzędu, dając przyczynę, że fabryki żelazne na które już 50,000 funtów zaliczył, przytomności jego koniecznie wymagają. — Mieszczanie obrali więc ławnika *Anderson*. Ubrany w insygnia najwyższej mieyskiej władzy, miał mowę zapewniając, że nad utrzymaniem praw najpierwszego miasta w świecie czuwać będzie, jako wierny swemu Krolowi i oyczytstey konstytucyi. — Jest razem członkiem Parlamentu i we wszystkim trzyma się partyi Ministra.

W *Filadelfii* w Ameryce więcej 1500 domów jest próżnych, gdyż mieszkańcy ich z bojaźni grassującey tak nazwaney żółtey febry z miasta się powynosili.

Z *Londynu* 20. Października.

Gdy Admirał *de Winter* przez fregate *Circe* do Angielskiego okrętu *Venerable* był przyprowadzony, tak był zmartwiony i pomięszany, iż wpadł w morze, lecz z maytkow z fregaty skoczywszy za nim, wyratowało go. — Na wielu teatrach reprezentowano sztuki poświęcając przychod na rzecz wdow i sierot po poległych

1379
w bitwie ostatniej maytkach.

List z *Jarmouth* pod datą 19 Października zawiera: „Okręt admirała Hollenderkiego *Welność* zawinął do portu naszego wraz z *Haarlem* i kilku innymi zabranami. Jest to piękny okręt, lecz zupełnie z masztów ogołocony i bardzo przez tego uszkodzony. — Gdy fregata *Proserpine* od 6 tygodni przy *Shetland* krążąca, dowiedziała się o odniesionym zwycięstwie, zaraz na pomoc naszym uszkodzonym okrętom popłynęła. Liniowy nasz okręt *Montagu* prowadzić musiał na linach Admiralki Hollendrow okręt.

Z innego listu z *Jarmouth* wyczytujemy, że tam następujące okręty zabrane Hollendrom zawinęły. *Haarlem*, *Alckmaar*, *Hercules*, *Jupiter*, *Welność*, *Rowność* i *Wessenaer*; z floty Admirala *Duncan* przypłynęło tam 11. liniowych i 4 mniejsze okręty.

Admiral *Winter* w tenczas się dopiero poddał gdy na okręcie jego z 6 tylko armat, strzelać można było. — Kapitan na nim będący utracił w bitwie obydwie nogi d. 15 umarł.

Admiral *Kingsmill* przybył tu z Irlandyi dla naradzenia się względem obrony tamtejszych brzegów i podziału siły zbrojney morskiej. — W *Plymouth* i wielu innych portach z powodu odniesionego zwycięstwa, strzelano z armat, dzwoniło i illuminowano ulice.

Parlament mimo pogłofki, że do Stycznia zawieszony zostanie, d. 2. Listopada zgromadzi się. — Wszyscy jesteśmy w oczekiwaniu, jak się konferencye o pokoy w *Udine* ukończą.

Rada tutejsza Miejska postanowiła złożyć powinszowanie Admiralowi *Viscount Duncan de Compredowne* z powodu odniesionego zwycięstwa, a to mając na swym czele Lorda Major, ma mu przez

tego ofiarować prawo mieyskie i szpade wartości 400 dukatow. Vice-Admiralowi *Onslow* prawo mieyskie i szpade szacowaną 200 dukatow, a dla nieszczęśliwych wdow i sierot po poległych w bitwie 500 funtow. — Oddzielne przez tego podziękowanie oświadczy kapitanom, officerom i maytkom.

Na końcu przyszłego tygodnia Krol nasz w towarzystwie Xiążąt *Wallii* i *Jorka*, tudzież wielu innych osob do *Nore* ma się udać. — Admiral *Duncan* doniósł Admiralicyi, że w tenczas będzie już w pogotowiu do przyięcia Monarchy, mającego rozdawać między zasłużonych officerow medale na złotych łańcuchach. — W *Bristol*, *Liverpool*, *Hull* i wielu innych miastach portowych przedsięwzięto subskrypcye na wsparcie wdow i sierot poległych w potyczce z Hollendrami. Spodziewamy się, że w Irlandyi i Szkocyi podobneż nastąpią subskrypcye. — Niektore pisma publiczne zawierają, że *P. Pitt* podobno się ożeni z corką Admirala *Duncan*. — Szpital wielki w mieście *Jarmouth* jest teraz napełniony ranionymi Hollenderkami i naszymi marynarzami.

Amerykianie wiele cierpią od Korsarzy Francuzkich, niedawno zabrali im z *Chesapeak Bay* bardzo bogato ładowny okręt z Indioł wschodnich przybyły.

Z Paryża 20 Października

Ob: *Real* w piśmie jednym, mówiąc o Gen: *Pichegru*, przytacza.

„Znajdują się jeszcze bezrozumni, nie mogący się przekonać, że *Pichegru* jest zdraycą. Są jeszcze zli ludzie, którzy temu wierzyć nie chcą.

Dla zamknięcia ostatniej gęby, a nawrocenia pierwszych, przydamy do ogłoszonych już przeciw temu nowemu *Monek* dowodow, jedno jeszcze *factum*, nie zostawiające najmniejszej wątpliwości.

D. 4 *Fructidor* a zatem 14 dni przed ostatnim pamiętnym zdarzeniem, Gener: *Kleber* zaprosił do domu swego w *Chaillot* na obiad GG. *Pichegru*, *Bernadotte*, *Dumas*, *Collot* i kilku innych Generałów. Reprezentant *Alquier* był także jednym z gości.

W czasie gdy *Pichegru* pił kawę, *Alquier* zbliżył się do niego i następną miał z nim rozmowę.

Alquier. Teraz przynajmniej Generale, widzisz jasnie cel, do którego by się zaprowadzić chciało?

Pichegru. Cel? jaki przecie?

Alquier. Czy to być może. Czy nie widzisz w Radzie 500 partyi, żądającej przywrócenia dawnego rządu?

Pichegru. Nie widzę jej.

Alquier. Pozwalasz się oszukiwać; chcą cię poświęcić. Jak możesz jedno myśleć z *Willotem*. Pomimo obrażających kontr-rewolucyjnych zdań jego, w twarzy już ma coś takiego, co czarną duszę jego maltę.

Pichegru. Tego ja nie widzę.

Alquier. Ale Generale, gdybyś tylko chciał rozważyć, jak usilnie członki tej partyi wszystkie części budowy konfitycyniey burzą i z jaką stałością wywrócić ją starają się, to musiałbyś się przekonać, że dowodzący jej pragną Monarchii.

Pichegru. Monarchii! — Dobrze, ale się wzajemnie nie rozumiemy... Fałszywie sądzisz o zamiarach ludzi, o których mówisz. Przysięgam ci, że nie masz jednego człowieka w Radzie 500. który by pragnął nieograniczonej Monarchii.

Alquier. Nieograniczonej! Rozumiem, ale nie przypominaszli sobie cośmy przed rokiem mówili, że w rewolucjach, kiedy krok jeden w tył się robi, wszystko ginie. Ograniczona wasza z początku

Monarchia, w net potym w nieograniczoną, zamieni się.

Tu *Kleber* zbliżywszy się, głośno zawołał: „Do czarta! niech będzie jaka chce, ograniczona lub nieograniczona, pierwszy tego zastrzeżę, któryby nam chciał dać jaką...”

Pichegru mruczając przebąknął słów kilka i prosił przytomnych, aby nim poszli na operę. — Nikt mu towarzyszyć niechciał i sam jeden oddalił się.

Swiadkami tej rozmowy byli Generałowie *Bernadotte*, *Dumas*, *Collot* i reprezentant *Alquier*.

Teraz wszystkich dobrze myślących wzywam, aby to wyznanie *Pichegru* z Instrukcyami *Dawerna de Presse* porównali. Wspólnicy tylko zdrajców, powątpiewać jeszcze mogą o zdradzie.

Z Paryża 20. Października.

Dyrektoryat wydał nowy wyrok dla zapobieżenia oszukaniom używanym od emigrantów, ażeby z listy wymazani byli. — *Lamothe* bywszy szef artylleryi przy korpusie *Kondeusza* w więzieniu w *Dupuy* zamordowany został. — Francuzkie concilium narodowe zgromadza się regularnie co Niedziela w Kościele Pańny Maryi i tam służbę Bożą odprawia, teraz nawet wydawaniem dziennika jednego zatrudnia się.

O. *Bottot* Sekretarz Dyrektora *Barras* wysłany dawniej do *Udine*, teraz z tamąd w 10 dniach powrócił. Z depeszy od niego przywiezionych nie rząd do wiadomości publiczney nie podał. — G. *Massena* pisał z *Padwy* pod d. 2. t. m. do jednego z deputowanych: „Rozumiem, że pierwszy list, który odbierzesz z placu bitwy datowany będzie. Pewną jest rzeczą, że nieprzyacielskie czynności znowu się rozpoczną. Żołnierz niecierpliwie sposobności do potykania się wygląda i

wszystko nam pomyślne skutki obiecać., — Dyrektoryat jednak żadnego nie wydał pisma, względem negocyacji o pokoy lub odnowienia wojny z Austryą.

Zdaie się, że rząd nasz nie zupełnie jest spokojny względem czynności dworow Rzymkiego, Florenckiego i Neapolitańskiego, a przynajmniej wnosić to można z rozkazu G. Buonaparte, ażeby część woyska ku pomienionym Włoch ekelecom marszerowała.

Obywatel Charretier Sekretarz rządu Francuzkiego w Londynie ma zlecenie oświadczyć, że jeżeli niewolnicy nasi w więzieniach Angielskich nie będą lepiej traktowani iak detychczas, my prawa odwetu użyć będziemy przymuszeni.

G. Lasne z kolumną 5,000 woyska i 100 artyllerzystami do Nizza przybył, dla utrzymania zupełney spokojności w departamentach *Vaucluse* i *Bouches du Rhone*. — Reprezentant *Rouzet*, który wprawdzie za pozwoleniem rządu wyjechał, jest tymczasowie przyaresztowany w *Perpignan*, gdyż iako się dorozumiewamy, chciał z wdową *Xięcia Orleanu* do Hiszpanii emigrować.

Na sessyi Rady 500 d. 16. O. *Chazal* doniósł, że policya przeieła bardzo ważną korespondencyą, względem ostatniego spisku. Kommissya z 7 osob złożona ma wkrótce w tej mierze rapport złożyć.

Wczoray Rada 500 uchwalała, że woyskowi w powszechności, czyli to w służbie lądowej lub morskiej, nie mogąc dla otrzymanych ran albo słabości zdrowia, zostać dłużey w swych korpusach, tymczasowie, poki przepis pensyi nie stanie, następujący żołd odbierać mają. Generał Dywizyi rocznie 4,000 liwrow, G. Brygady 3,000, Szef Brygady 2,000, Szef batalionu lub szwadronu 1,300. Kapitano-

wie 900 liwrow, Adiutanci i Unter-officerowie po 14 sols codziem, a żołnierze po 8. — Ktorzyby z tych 2 członki utracili podweyną płace odbierać będą.

Wiadomo jest, że wkrótce ma się rozpocząć negocyacja z Pełnomocnikami stanów północney Ameryki. Ażeby publiczność mogła o tym dokładnie sądzić, Redaktor obszernie interes ten opisuje. Francya żali się na traktat handlowy w r. 1794 d. 19. Listopada przez P. *Jay* w Londynie zawarty, a 24 Lipca 1795 od Senatu ratyfikowany. Amerykanow dziełić wypada na 2 partye, to jest przychylnych Anglikom, takimi są wszyscy bawiący się handlem i stromników Francuzkich, a temi są wszyscy właściciele dobr.

Niektore niesnaski między Ameryką i Anglią zasze, były powodem do wystania P. *Jay* do Londynu. Ten dał się uwiesić i poradził swemu rządowi, zawarcie z W. Brytanią traktatu handlowego, przez który Mocarstwu temu z uszczerbkiem dawniejszych umow z Francją zaszych, a szczegolniey w R. 1783. gdy Francya krwi swojej i pieniędzy nie oszczędzała dla Amerykanow, wolność handlu pozwolona była. — Na początku terażnieyszey wojny Francya żądała odnowienia aliansu z Ameryką — ta zaś uchyliła się od tego. Takowe postęпки ściały zerwanie dawnych związkow. — Redaktor opisuje procz tego obszernie szczegolne artykuły traktatu handlowego z Anglią, przez ktore Francya znaczną szkode ponosi.

Minister skarbu zalecił Administracyom Departamentowym, ażeby przyspieszały sprzedaż dobr narodowych i rapport mu z tego co dekada zdawały; doniósł im przytym, że ciało prawodawcze wkrótce nowe prawo w tej mierze wyda.

Stosownie do doniesień z *Genewy*

wielu tam niedawno przybyło emigrantów, lecz wcale im na długie tam bawienie się nie pozwolono. Między innemi znaydował się Hrabia *Puysegur*, który się dawniej w *Paryżu* miał zatrudniać rozsyłaniem rojalistycznych dzienników. — Znanemu z wiadomości w *Historii naturalnej O. Faujas* w nadgrode podróży i dostawionych rzeczy do *Museum* 25,000 liwrow wypłacić pozwolono. — *Louvet* reprezentant i redaktor dziennika pod tytułem: „*la Santinelle*„ nie jest jeszcze zupełnie od swoich przyjaciół zapomniany iako niektóre osoby rozumiały, gdyż Obywatel *Riouffe* będzie miał wkrótce mowę w kole konstytucyjnym na pochwałę jego.

Między osobliwszemi anegdotami terazniejszymi wojny, należy następująca: że pałki do zajęcia *Hollandyi* bardzo *Francuzom* dopomogły. — *Quatremere Disjonval* bywszy *General Adjutant* *Patryotów Hollenderskich* w r. 1787 w *Utrecht*, w więzieniu osadzony został. Dla skrocenia sobie nudów, zastanawiał się nad pałkami, i w ich postępowaniu i robieniu pałeczyny, dostrzegł znaki, z których odmiany w powietrzu i mroz na dni 8 a nawet i 14 wprzody z pewnością przewidzieć można było. — Gdy *Pichegru* z armią *Francuzką* przez *Moze* i *Waal* przeszedł, nagle nastąpiła odwilż, i już postanowił cofać się, gdy mu *Disjonval* głową swoją zaręczył, że mrozy znowu nastąpią i tak długo trwać będą, ile właśnie potrzeba było, do ukończenia marszu dla zdobycia *Hollandyi*, a nawet posłał *Gen: van D. mme* małego lecz bardzo żywego pałka, dla oddania go *G. Pichegru*. Ten zaś i nowemu prorokowi odmian czasu, mrozy właśnie iak *Disjonval* przepowiedział chwyciły i *Hollandya* opanowana została. — *Disjonval* wydał potem w *Pary-*

żu bardzo interessujące dzieło pod tytułem: „*Arancologia*„ i teraz jeszcze różne do niego uwagi pisze.

„List Kommissarza *Dyrektoryatu W.* przy administracyi centralnej *Departamentu de la Loire* do *Ministra* interesów wewnętrznych z *Nantes* 21 *Vendemiaire*„

Obywatelu *Ministrze!*

Z nowym ukontentowaniem przychodzi mi donieść ci o sytuacji tego departamentu. Nietylko nąymniejsza chmura spokojności w nim nie zmieszła, ale nawet zbawienne skutki 18 *Fructidor* dały się wszędzie uczuć. Zwycięstwo dzień ten uwieczniające zniszczywszy nadzieję nieprzyjaciół naszych, podniosło mężstwo republikanów, ogrzało gorliwość w duszach powolnych, utwierdziło w dobrej opinii wszystkich wachających się.

Wyczytuję z korespondencyi *Kommissarzów Kantonów*, że duch publiczny szerzy się w tym *Departamencie*.

Szczególniej się okazał w *Kantonie Blain*; bojaźliwi jego niegdyś mieszkańcy, nie śmiejąc na jaw wydawać zaboyczą rękę, która im groziła, uzbroili się chętnie przeciw tym rozbojnikom, i trwogą ich przerazili. — Lud wiejski bynajmniej nie żałuje swych uwięzionych *Pasterzy*, i nie myśli bynajmniej uzbrajać się za ich interes. Byleby tylko rząd korzystać chciał z tych szczęśliwych skłonności, to wolność tryumf swój utwierdzi w *Rzplcie*. Ale *Ob. Ministrze*, poki jest wręku topor, należy z korzenia wyciąć zarażliwe drzewo, nie dopuszczając wyrostek szkodliwych.

Emigranci uciekają, wiedząc iż ta ziemia, ktorey tak długo bezkarnie rozdzielali łono, pozrzeć ich jest gotowa. Poydą teraz gdzie indziej wywierać swą wściekłość i zsilną.

Wstrach przeraził trwogą wszystkich nieprzyjaciół *Rzpltey*, teraz jest moment

oswobodzenia z nich oney.

Pozdrowienie i uszanowanie.

(Podpis) *Levall* Kommissarz.

„Wypis listu *O. Montaignu z Vendée* 21 *Vendemiaire.*„

Rząd doświadczył w departamencie naszym z wielkich wypadkow, czego się może spodziewać dla spokojności i szczęścia kraju w którym okropne zamieszania przez fanatyzm tylko i przychylność do rządu dawnego ledynie wzniecane były; przed 18 *Fructidor* uwiadomiłem cię o moiey obawie, dziś mogę cię zapewnić iż jestem spokojny o przyszłości.

Zbawienne prawo 19 *Fructidor* bez najmniejszego oporu i mrużenia wyekwewano; starano się tu pokątnie poburzyć wieśniaków, bawiących się rolą i reparowaniem strat swoich, ale ci byli głuchemi na ich proźby; bez okazania najmniejszego nieukontentowania patrzali na schwytywanie Xięży nieprzysięgłych, i wywożonych emigrantow; z radością spoglądali jak prowadzono do więzienia w *Nantes* dwóch sławnych rozboiem Generałow *Roberie* i *Rezeau*, wielu nawet wołało, że nieźleby było gdyby resztę im podobnych, ktorzy ich tak długo oszukiwali pochwytyano. Wybornaby rzecz była, aby rząd z tey skłonności powszechney umysłow korzystał, i na zawsze nas oswobodził od tych nieubłaganych nieprzyjaciół wolności i praw ią utwierdzających. Dla zupełney spokojności *Vendée* niedostałoby tylko aby projekt *Reprezentanta Luminais* oddalający od obywatelstwa osoby, ktore między buntownikami na urzędach cywilnych lub wojskowych zostawały, w prawo był zamieniony.

Z *Hagi* 24. *Października.*

Dla przywrocenia naszey marynarki do dawnego stanu, *Reprezentant Cantelaar* podał wczoray projekt wzięcia w rekwi-

zycyą puł od sta z wszystkich w *Rzplitey* majątkow przenoszących 1000 zł: (3333 zł: 10 gr: Pol.) co natychmiast do oddzielney do tego kommissyi dla złożenia raportu odesłano.

Obchod pogrzebowy na honor *Gen: Hoche* był także odprawiony z wielką wspaniałością w *Amissterdamie, Utrechcie* &c.

Fregata *Embuscade* nie jest wzięta przez Anglikow iak wielu rozumiało, lecz do *Texel* zawinęła.

Subkrypcye prywatnych osob na dobro ranionych marynarzow, tudzież wdow i sierot pozostających, wszelkie spodziewanie wielkością swoią przechodzą, — liczba ranionych ktorzy powrocili blisko 150 osob wynosi, — co się tycze zabitych ta nam jest niewiadoma.

Minister nasz będący dotychczas we *Włoszech* *Ob: Blauw* z *Turynu* do *Paryża* przybył. — Słabość zdrowia nie pozwala mu ieszcze ukończyć swey podróży, dla objęcia swego miejsca w konwencyi narodowey.

Z *Mergentheim* 22. *Października.*

Elektor *Koloński* pisał z tąd następujący list d. 19 *Września* do *Elektora Mogunckiego* względem odmian na lewym brzegu *Renu*. „Z własnego zapewne doświadczenia w prowincyach *W. X. Mei* na lewym brzegu *Renu* leżących uwiadomiony jesteś, o ciągłych poruszeniach, ktorymi od niejakiego czasu, mieszkańcy tego kraju do rewolucyi i całkowitego odłączenia się od *Rzeszy* są nakłaniani. Interes ten zdaie się, iż bierze obrot decydujący, i stosownie do nays pewniejszych wiadomości, tudzież sądząc z zamiaru iaki mieć mogą czynione przygotowania, widzieć można, że byt nowego narodu wolnego, lub w cielenie krajow na lewym brzegu *Renu* leżących do *Rzplitey* *Fran-cuzkiewy* wkrótce uskutecznione będzie.

Ważne skutki tego niespodziewanego zdarzenia, zdającego się być tylko początkiem projektów dążących do obalenia całego układu rządu, nadto są widoczne, ażeby nie miały ściągnąć uwagi największej wszystkich stanów. Nigdy tak bardzo jak teraz nie było potrzeba połączenia wspólnie widoków i zgody powszechnej dla utrzymania całości Rzeszy i użycia wspólnie wszystkich środków, dla zabezpieczenia, ile tylko można, temu zagrożającemu niebezpieczeństwu, tak w jego ukończeniu jak w dalszych skutkach. To mnie zniewoliło, nietylko uwiadomić Cesarza JMci o nowych zdarzeniach pismem, którego kopią przyłączam, dla otrzymania wsparcia od najwyższej głowy Rzeszy, ale też donieść o tym interesowanym w tych niebezpiecznych czynnościach Xiążętom i Elektorom Trewirkiemu i Bawarskiemu, ażeby się w tymże celu do Cesarza JMci udali. (następuje potem projekt dla Elektora Mogunckiego jak ta materya na seym Rzeszy ma być wniesiona &c. Kończy zaś list ten w takich wyrazach.) Z ukontentowaniem przykładać się będę do wszystkiego, co może w jakimkolwiek bądź sposobie oddalić tak bliskie niebezpieczeństwo.

W odpowiedzi Elektora Mogunckiego z *Aschaffenburg* pod d. 20 Września to w treści znajduje się.

„Odebrałem list W. X. Mci razem prawie z wyrokiem tak nazwaney Francuzkiej Kommissyi pośredniczey w *Bonn* (wyrok ten był pod d. 29 *Fructidor* i zawierał urządzenia w krajach na lewym brzegu *Renu* leżących) nie zostawiający żadney wcale wątpliwości, że Francuzi otwarcie zamiar swoy oddzielenia lewego brzegu *Renu* od Rzeszy, wszelkimi sposobami do skutku przyprowadzić usiłują. — Uwagi, ktore W. X. Mość w liście swoim

względem tych zdarzeń sprawujących tyle obaw wyraziłeś, nieszczęściem są zupełnie prawdziwe, a skutki przyszłe, jeżeli pretka pomoc nie nastąpi, przewidziane być nie mogą. Wiem wprawdzie, że Cesarz JMśc ma już to sobie doniesiono, żebym jednak z moiey strony nic nie opuścił, żądać będę od Posłów Cesarzkich w *Ratyzbonie*, ażeby własny rapport w tej mierze przesłali. Moim także Posłom tam będącym przesłę zaraz kopią wspomnionego wyroku dla uwiadomienia powszechnego, i naradzenia się z Cesarzkimi i innemi Pełnomocnikami, co dla oddalenia tak wielkiego niebezpieczeństwa przedsięwziąć można. Zyczę bardzo, ażeby w jakimkolwiek sposobie w przywołym jeszcze czasie temu złemu zapobiedz &c.

Skutkiem tej korespondencyi był list Rzeszy pod d. 16 do Cesarza pisany z prozbą o wdanie się najmocniejsze i oycowkie do Rządu Francuzkiego: „ażeby kraje między *Mozą*, *Mozellą* i *Renem* w dawnym stanie zostały, i zapewnienie całości Rzeszy przez uwodzenie poddanych lub iakąkolwiek pomoc burzycielom spokojności powszechnej dawaną, naruszone nie było. „

Z Ratyzbony 16 Października.

Elektor Koloński zlecił swojemu tu Posłowi, ażeby podał projekt na Seymie, w treści takoway: „iż Rzesza Niemiecka w niepewności iak się negocyacya o pokoy w *Udine* ukończy, iako udzielay narod może Dyrekteryatowi Francuzkiemu głośno oświadczyć, iż żąda pokoiu z Francyą. — Dotychczas nie przyszło jeszcze do zastanowienia się nad takowym projektem.

Z Ratyzbony 23 Października.

Pierwsza kolumna korpusu *Kondew* szła plynęła tedy od *Ulm* na 10 statkach.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 7 LISTOPADA 1797 R. WE WTOREK.

Z Paryża 20 Października.

Reprezentant *Boulay* podając w Radzie 500 projekt do prawa względem bywszej szlachty, następującemi poparł go uwagami.

Przekonani jesteśmy o tej prawdzie, że szlachectwo bynajmniej niezgadza się z republikanizmem, z tej prawdy wynika druga, że wieczna między Rzplita i dawną szlachtą trwać zawsze będzie wojna. Szlachta Francuzka wzięła tak iak i wszędzie początek swoy w armiach podbijających. Zawoiowany kraj, podzielony był w nadgrode dyfingwującym się, którzy i ziemię i mieszkańcow oney odzierzyli. Z tąd powstała feudalność. W następnych wiekach szlachta przymuszona była podlegać Monarsze, zostawiła sobie jednak panowanie nad ludem, a ztąd wszystkie prerogatywy dziedzictwem ogarnęła.

Ktorzyż to są dziś najzaciętsi nieprzyjaciele konfitycyi? Szlachta. Pod rządem dawnym posiadali wszystko, iak że mogą być przywiązani do tego co najulubiejszych pozbawiło ich rzeczy? Rewolucya wielkie utworzyła cuda, ale tego nie dokaże, aby ich potrafiła nawrócić. Jeśli są między nimi tacy którzy i dawniej i teraz na nieśmiertelną w oyczyźnie zasługują chwale, to dla tego, że i pod dawnym rządem umieli być prawdziwemi republikanami, nie należeli oni ni-

gdy do klasy szlacheckiej, od ktorey nawet zawsze wzgardzonemi bywali.

Szlachta podczas zgromadzenia stanów generalnych chciała oddzielnie deliberować; zniewolona opinią publiczną złączyła się wprawdzie, ale nie przedstawiała zawsze wotować przeciw ludowi, iedna iey część przeszła za granicę i pracowała nad sprowadzeniem wojny przeciw nam, Krol chciał do nich wiechać i został wstrzymany. Narod wszystko przebaczył, i powszechną amnestyą dla emigrantow ogłosił; żaden z nich iednak niepowrócił, a emigracya szlachty ieszcze była większa.

Szlachta zewnatrz nie wiele nam szkody zrobić mogła? Coż dokazali ci zacięci kawalerowie, przeciw odwadze republikanow? Ale ci co u nas pozostali, ileż to złego nam nie zrobili? Słowem, oni to za pomocą duchownych utworzyli *Vendée*. Przed 18 *Fructidor* iuż była prawie monarchia w Rzplitey i rojalści więcej rządili niż Republikanie.

Gdyby się kontrawolucya udała, a któżby z niey korzystał? iezeli nie szlachta. Posiadają znaczne dobra i dochody, z ktorych sobie partyzantow formują. Alboż to niewiadomo, że wyseka szlachta dworska wiernie zachowuje swe mamiące uprzedzenia, że te ieszcze niezniknęły przed światłem rozumu: boży-

szcza tego gatunku od klasy ciemney |
niegdyś hold odbierające, są naybezpie-
czniejsze.

Takową ex szlachtę wygnawszy, dobr
ich konfliktować nie będziemy, ale każe-
my je sprzedać, walor opłacając towara-
mi z fabryki Francuzkiej, z których część
tylko na koszta wojenne obrocona będzie,
pierwszy szrodek jest potrzebny, aby
Francją z pieniędzy nie ogołacać, drugi
jest sprawiedliwy, bo dotknie autorów
wojny.

Co się tycze drobney szlachty, skła-
dającej że tak powiem trzodę, dla tey do-
syć będzie gdy deklaracją podpisze.

Cóż można zarzucić przeciw tako-
wym szrodkom? konfytucją. Szlachta
formująca korporacją oddzielną nie mo-
że być, podług brzmienia konfytucyi, u-
znana za obywatelów Francuzkich.

Ale powiedzą czy należy wszystkich
ogulnie karać? Bynajmniej. Nie jest my-
ślą naszą przesładować. Nie chodzi nam
tu o niektóre osoby winne ukarania: ale
o klasę całą chciwą panowania i
usiłującą nas podbić. Albożby to nie
śmieszna rzecz była formować process
szczegulny z każdym członkiem klasę tę
składającym? Sprawiedliwość jest udziałem
wszystkich obywatelów prawom po-
dległych.

Może jeszcze powiedzą, że wypę-
dzenie szlachty przypawi nas o stratę?
Niestety! prawdziwą stratę poniosła Fran-
cyja przez odwołanie edyktu Nautenkiego
wypędzającego z kraju niezmierną liczbę
szanownych oyców familii, pracowitych
rzemieślników, pożytecznych rolników,
których całym występkiem było, że fa-
natyzmem pogardzali; a szlachta coż jest,
ieśli nie bogaci próżniacy, duuni i nie-
pożyteczni. Coż przez ich wypędzenie u-
tracimy, ogromny ładunek wszelkiego
rodzaju niecnot &c. &c.

Projekt w tey okoliczności od tegoż
reprezentanta podany, (w przeszley gaze-
cie umieszczony) był już powodem do
żywych sporów w Radzie 500.

Na sessyi 18 t. m. *Guyvernon* rzekł:
Szlachta żywo teraz intryguie dla uniknie-
nia zagrażającego im losu. Kawalerowie
kompanii zwanych *Jezusa i Słońca* nie-
zaniechali kontr-rewolucyinych planow.
Podwajaiają zuchwałość i potwarze od da-
ty jak projekt dep: *Boulay* do deputacyi
został odesłany. Aby się tylko zbawien-
na myśl iaka okazała zaraz sofizmami sta-
raią się ją zatłumić. Obroćmy w niwecz
te wszystkie intrygi, zatrudniaymy się ie-
dynie szczęściem ludu i utwierdzeniem
republikanckiego rządu, pomniąc, iż re-
wolucyja zasadza się na zniesieniu wszel-
kiego rodzaju przesądow i tyranii &c.

Serres odpowiedział na to: Doma-
gam się, aby projekt Repr. *Boulay* w dniu
pierwszym następney dekady podany był
do rozstrząśnienia. 1. Aby wszyscy mo-
gli się przygotować do tak ważney mate-
ryi. 2. Aby zaspokoić troskliwość nie-
tylko osob w tym projekcie zajętych, ale
tylu innych naylepszych obywateli. (sze-
mranie) Powszechna jest trwoga, którą
ten projekt zawierający okropną tyraniją
napęłnił wielu obywatelów umysły
(szemranie) jest to systema wyludniające
Roberspierra, lubo nie tak krwawo, ale
jeszcze okrutniejsze. Znajduję w nim
iakiś geniusz fiskalny, na którym zafun-
dował terroryzm. Okażę to w czasie roz-
strząśnienia. Trzeba aby Francyja wiedzia-
ła, czyli chcecie być iey tyraunami, czy
pełnomocnikami. Trzeba żeby wiedziała,
czyli może swej konfytucyi zaufać, al-
bo szukać ocalenia swego w konwulsyach
rozpaczy &a. &c.

Projektu rozstrząśnienie Rada do nastę-
pney dekady odłożyła.

Projekt ten jest celem rozmów wszelkich kompanii, rozstrząsają go równie ludzie pracujący przy warsztatach iak bawiający się w salach. Większa część dzienników zastanawia się nad nim uważając go za jednego lub drugiego względu. Osoby znaiome powszechnie z republikanckiego sposobu myślenia, różnego jednak w tej mierze są zdania. *Chenier* i *Garat* w piśmie swym *Conservateur* oświadczyli się przeciw projektowi w takowych wyrazach., Czyliż jesteśmy w 6 roku Rzpltey, czy też rozpoczynamy rok 1793. czyliż to serio jest mowa o urządzeniu samowładztwa i wprowadzenia do dziennego porządku, zaborow i poczciwości; proskrypcyi w massie i sprawiedliwości. Czyliż będziemy mieli przy rządzie lub nad rządem konstytucyjnym, rząd rewolucyiny. — *Poultier* zaś pisze: „Uważam deportacyą lub wygnanie szlachty w massie, iako tyraniją. Tyranem jest, kto depcząc nogami konstytucyą, kładzie na iedneyże szali niewinnego z zbrodniarzem; gdy odrywa od siedlisk, związkow, nymilszych skłonności, od żony, dzieci od kraiu Obywatela, który żadnego występku przeciw towarzystwu nie popełnił i nie mu więcej zarzucić nie można, iak przypadek urodzenia &c: &c. Gazeta narodowa uważa ten projekt z względu na fiskalność, która rozumie, że nie może być przyprawiona do skutku, pisząc: „Jakimże sposobem można projektować nadgrodenie wygnańcow pierwszy klasy, czyli Dygnitarzow towarami fabrykowanemi w kraiu. Liczba ich przynajmniej 12,000 wynosi, są oni najbogatszymi właścicielami we Francyi. Oszacujemy przychody ich rowno iednego w drugiego 15,000 liwrow. Nie jest to nadto: Przed rewolucyą rachowano 40,000 majątkow w tej proporcyi. — 12,000 na wygnanie

skazanych mają więc przychodu 180, milionow liwrow co na kapitał obrocone uczyni 3,600,000,000. Rachując, że połowa zatrzymana zostanie na nadgrodenie wydatkow wojny potrzeba więc będzie towarow za 1,800,000,000. liwrow a warsztaty Francyi za lat 10 przytawić ich nie mogą &c. — Autorowie pism *le Révélateur* i *Journal des hommes libres* są przeciwnie za projektem, pierwszy z nich między wielu myślami zawiera: „Słychać że Panowie bankierowie Paryzcy, niekontenci z projektu wygnania bywszych szlachty, a ich przyjaciół, wstrzymali płacenie wexlow. Jeżeli to prawda, ieden tylko przeciw temu znajduję sposob, to jest zabrać ich majątki i wysłać z dobremi ich przyjaciółmi (bywszą szlachtą) do *Madagascar*, gdzieby się mogli manifestować w iakimby tylko chcieli sposobie przeciw prawom Rzpltey i środkom tegim, które się koniecznemi stały dla iey utrzymania.

Nie będzie od rzeczy wyrazić osoby składające kommissyą zatrudniającą się ułożeniem tak wielkiej wagi projektu, a te są: „*Sieyes*, *Lamarque*, *Huot*, *Enguerrand*, *Jean de Brie* i *Boulai*.

Z Paryża 20 Października.

Redaktor zawiera w sobie „*Gen: Canclaux* Ambassador w *Neapolu* jest odwołany, miejsce iego *Ob. Treilhard* zastąpi. — *Gen: Perignon* Ambassador w *Madrycie* odwołany także został, urząd ten obiał po nim bywszy Minister marynarki *Ob. Truguet*, *Ob. Perochelle* jest mianowany Sekretarzem legacyi. — *Ob. Pleville* *Lepeley* dostał range Kontr Admirala.

Z Strazburga 18 Października.

Wczoray wieczorem przybył tu kuryer z *Passeriano* od *Gen: Buonaparte* do *Gen: Augereau* przysłany. Okolicności muszą się znacznie do ukończenia zbli-

zać, gdyż *G. Augereau* dziś także zch kuryerow od Dyrektoryatu odebrał. Woyfka się tu coraz bardziej ściągają: znaczna ich liczba przeprowiła się już na drugi brzeg *Renu*. W powszechności armia Niemiec do 150,000 jest rachowana, oprocz armii pułkowej z 20,000 ludzi składającej się. — W laboratorinm twierdzy naszej dzień i noc pracują, fortyfikowanie *Kehl* coraz z większym idzie pośpiechem, teraz 1500 robotników więcej jak dawniej jest około tego zatrudnionych. Niektóre nowo tam zbudowane domy, słychać, że będą rozebane. *Suntheim* i *Auenheim* mają być także umocnione.

Z Strazburga 22 Października.

Główna kwatera wielkiej armii Niemiec przeniesiona dziś została do *Creutznach*, sam jednak *Augereau* jest tu jeszcze.

Uroczystość pogrzebowa na honor Gen: *Hoche* obchodzona tu była z największą wspaniałością.

Z Koblenz 21 Października.

Francuzi nową rekwizycją nałożyli. Rząd tutejszy ma im dostawić wielką liczbę potrzeb do szpitalow woennych, iako to: 20 tysięcy łokci płotna na bandaże &c.

Od Menu 21 Października.

Stosownie do rapportu wielu przejeżdżających, park artylleryi Francuzow przy *Neuwied*, składał się z ciężkich armat w 50 liniach stojących, liczba ich więcej 1,000 sztuk wynosi.

Z Cadix 21 Października.

Nie widać żadnych czynności, któreby wyiście bliskie flotty pod żagle wskazywały. Przykre czasy oddaliły eskadrę Angielską, jednakże kilka ich fregat zawsze koło naszego portu krąży, sama zaś eskadra częścią jest w *Gibraltarze*, częścią w *Lixbonie*.

Od granic Włoskich 19 Października.

Francuzi pilnie pracują, nad uzbrojeniem Weneckiej flotty, mającej się składać z 26 woennych okrętow.

Krol Sardyński zabronił wniścia do swoich kraioiw wszystkim emigrantom, lub deportowanym Francuzom.

Listy z *Wenecyi* pod d. 16. Października donoszą, że tam już przybyli wszyscy deputowani miast z *Terra firma* mający należeć do nowego rządu. — Oprocz odezw *G. Baraguey d'Hilliers* wzywającej młodzież do zaciągnięcia się w korpus kawaleryi, mający się uformować stosownie do rozkazu *G. Buonaparte*, ułożono tu jeszcze liście najmańszych Obywateli, których synowie w liczbie 45 mają się swoim kosztem w 10 dniach uzbroić i do obozu udać. Toż samo i w innych miastach zrobionym będzie.

Odkrycie spisku w następującym sposobie ogłoszone zostało d. 13 t. m. — Muncypalność tymczasowa Wenecka do ludu. — „Obywatele! Okropne sprzysiężenie się nowe wam gotowało więzy, lecz czuyny zawsze duch wolności odkrył spisek. Zbrodniarze są w więzieniu. Prętkie i stałe środki wydziału ocacenia udużyły już hydre. Mężny patriota *G. Balband* działając iak błyskawica, ledwo nam dał pomiarkować niebezpieczeństwo i zaraz od niego wyratował. Obywatele spokojność powszechna jest zapewniona. Szanujcie prawa i zayufajcie rządowi, iż żadne porwanie się na wolność bezkarne nie zostanie. — W liczbie aresztowanych blisko 70 osob, znajduje się 10 Proboszczow i wielu bywszych patrycyuszow i officerow. — Obywatel *Zecchini* miał odkryć spisek. — Na sessyi muncypalności dnia tegoż, Prezydent mówiąc o tym, donosił, że mała bardzo liczba jest winowacyow, inni tylko iako zakładnicy są przytrzymani.

Z Mediolanu pisano, że kompania woluntaryuszow ekwipująca się swoim kosztem żądała od Dyrektoryatu pozwolenia, ażeby się mogła nazywać korpusem wolności.

Z Ferrary donoszą, że majątność Mesela odstąpiona traktatem pokoju od Papieża Rzpłtey Francuzkiej ma być

sprzedaną za 611. tysięcy talarow.

Z Turynu mamy wiadomość, iż tam wydany został nowy edykt skarbowy wstrzymujący kurs papierowych pieniędzy przenoszących 50 liwrow, duchowieństwo ma zapłacić kontrybucyą 50 millionow i ustanowiono nowy podatek na wszystkie dobra prywatne po 3 od sta ich szacunku.

Za zbliżeniem się terminu weryfikacyi, Komisya wspólna trzech Najjaśniejszych Dworow lubo już poprzedniczo przy wpisach każdego w Izczegolności z podających swe pretenzycie, tak do Najjaśn: Krola JMci Stanisława Augusta, iako też do bywszey Rzpłtey Polskiej uprzedziła, iż ieczce raz wszyscy przed Kommissyą bądź osobiście, bądź przez swych Plenipotentow w czasie roztrząsania i weryfikacyi tychże pretenzycie stawić się będą musieli: wszelako żeby się nikt niedostatecznym uwiadomieniem składać nie mógł, albo dla niedokładney informacyi w swoich sprawiedliwych pretenzyciach nie upadał, taż Kommissya osądziła za rzecz potrzebną, ostrzedz powtornie wszystkich do Najjaśniejszego Krola JMci Stanisława Augusta i bywszey Rzpłtey Polskiej prawa i pretenzycie mających, i ktore już z rozkazu Pełnomocnych Najjaśniejszych trzech Dworow Kommissarzy w protokuł wpisane i zanumerowane zostały, iż za przywołaniem tychże przez Gazety, tudzież Afisze na publicznych miejscach miasta Warszawy przybiciać się miane, przed Kommissyą na terminie sobie przepisany oryginalnie swe dokumenta i dowody składać są obowiązani. A jeżeliby kto wprzeciągu miesiąca od daty przywołania rachując, stawić się na terminie oznaczonym zaniedbał, tedy pretenzycie jego za nieważne uznane i przez Kommissyą odrzuczone zostaną: a nawet i to dobrodzieystwo całomiesięcznego czasu służyć ma, iedynie dla tych osób, ktore dowiodą, iż interesa nagłe oddalenia się ich z Warszawy przyczyną były. — Dan w Warszawie 12. Października 1797. roku. — Kommissya do uregulowania długow Krola JMci Stanisława Augusta i bywszey Rzpłtey Polskiej.

Ostrzega się wzystkich, którzy są właścicielami papierow Krola JMci Stanisława Augusta na okaziciela czyli au porteur zwanych, iż przy nastąpić mającey weryfikacyi Izczegolniey sposob i prawo nabycia tychże papierow okazać mają.

Citatio Edictalis.

Fryderyk Wilhelm z Bożey łaski Krol Pruski etc: etc: Wam Anieli z Bogdańskich Krahnasowey, Exaktora Krahnasa Małżonce czynniemy wiadomo, iż Mąż wasz Gottfried Krahnas Exaktor w Stawiszynie, dla złośliwego opuszczenia iego i oddalenia się rozvodu żąda, i o zapozwanie was edyktałnie upraszał. Przychyliwszy się więc do żądania iego, niniejszą Cytacyą publicznie w miejscu przyzwoitym odbywania Sądow w Piotrkowie, Poznaniu, i Warszawie przybitą zapozywamy was, abyście się w przeciągu trzech miesięcy na terminie dnia 29 Listopada 1797 przed wyznaczonym Deputatem Auscul: Künzel, ktoremu instrukeya zlecona sprawy, osobiście, lub też przez ktoregokolwiek z tuteyższych adwokatow, iako to Kryminal Rata Skrzetwę, Grynam, Assystentz Rata Lukasa, Justiz-Kommissarza Mondeo, Stok, Rozdeutcher nadgłosili, i temuż na okoliczności sprawy i podane przyczyny przez Męża dostatecznie odpowiedzieli, i co tylko do rozpoznania sprawy wypadać będzie, o wszystkim uwiadomili. W przypadku zaś uchybienia, i zadosyć nieuczynienia niniejszym rozkazom, iż Rozwód zaocznie nastąpi, i przyczyny przez męża podane, za słuszne uznane będą, oczekiwać macie. Ta jest nasza wola: przy wyciśnieniu większey naszey pieczęci, i zwyczajnych podpisach. Dan w Piotrkowie dnia 23. Czerwca 1797. Krolewska Pol: Pruss Regencya. v. Meulen.

Von dem Justiz-Magistrat der Königl. Preus: Haupt und Residenz-Stadt Warschau sind auf Ansuchen des Franz v. Miłobenzki alle diejenigen, welche an das auf der hiesigen Vorstadt Praga sub Nro 140 belegene, von den Erben des verstorbenen Theodor v. Petrykowski erkaufte und in vorigen Zeiten resp. von den Biernacki chen Eheleuten und dem Isikowski besessene Wohnhaus und Pertinenzien, aus irgend einem Grunde, einen Real-Anspruch zu

Przed Magistrat Sprawiedliwosci Jego Kr. Mości Pruskiej Miasta glownego Stołecznego Warszawy na Rek wizycyą Urodz: Franciszka Miłobędzkiego wszelkie Ofoby do dworku z przyległościami na Pradze przedmieściu tuteyżym pod Nrem 140 sytuowanego, od Sukcesorow niegdy Teodora Petrykowskiego nabytego, a dawniey przez Biernackich Małżonkow i Idzikowskiego posiadanego, z iakiegokolwiek fundamentu realne pretenzycie mieć mogące, o

haben vermeinen, ins besondere auch der abwesende und seinem Aufenthalte nach unbekanntes Pfandgläubiger Valentin v. Siostrzyński öffentlich dergestalt vorgeladen worden, daß sie binnen 9 Wochen und längstens in dem peremptorisch angeetzten Termin den 25ten Januar k. J. Vormittags um 9 Uhr vor unserm Deputirten Herrn Justiz-Rath Kaufsch entweder in Person oder durch zulässige Bevollmächtigte, wozu ihnen die Justiz-Kommisarien Rinke, Klettke, und Kohlheim vorgeschlagen werden, erscheinen, ihre Forderungen gehörig anmelden und deren Richtigkeit nachweisen, widrigenfalls aber gewärtigen sollen, daß die ausbleibenden Realgläubiger mit ihren Ansprüchen an das Grundstück präcludirt und ihnen deshalb ein ewiges Stillschweigen werde auferlegt werden. Den 10ten October 1797.

Königl. Preufs. Justiz-Magistrat,

Von dem Justiz Magistrat der Königl. Preuss. Haupt und Residenz Stadt Warschau werden alle diejenigen, welche an den etwa 291 flor. betragenden Nachlaß des verstorbenen Uhrmacher Joseph Kahle, worüber wegen Unzulänglichkeiten desselben, der Liquidations Proceß eröffnet worden einigen Anspruch zu haben vermeinen, hierdurch vorgeladen, binnen 6 Wochen und spätestens in termino den 20 December c. Vormittags um 9 Uhr vor dem Deputato Collegii Herrn Justiz-Rath Jenfch, in Collegien Hause ihre Forderungen zu liquidiren, und mit den nöthigen Beweismitteln zu verificiren, und hierauf die weitere Verhandlung der Sache und Erkenntniß; ausbleibenden falls aber zu gewärtigen, daß sie mit ihren Ansprüchen an die Masse präcludirt und ihren deshalb ein ewiges Stillschweigen auferlegt werden wird. Warschau den 6 October 1797. Königl. Preufs. Justiz Magistrat.

Da bey dem Justiz Magistrat zu Warschau das in Prag auf dem Ochsenmarkt sub Nro 220 belegene, dem Ochsenhändler Casimir von Gurski zugehörige hölzerne Wohnhaus nebst Zubehör an den Meistbiethenden öffentlich Schulden halber verkauft werden soll und die Bietungs Termine auf den 11ten Januar, 11ten Februar und besonders den 12 Maertz a. f. jedesmal Vormittags um 9 Uhr im Collegien Hause auf dem Cadetten Hofe vor den ernannten Deputirten Herrn Justiz-Rath Kaufsch angesetzt worden, so wird solches und daß gedachtes Wohnhaus nach der davon aufgenommenen Taxe, welche in der Justiz Magistrats Registratur eingesehen werden kann auf 4547 flor. Pohl: gewürdigt worden, den Kaufhütigen bekannt gemacht, mit der Nachricht, daß im letztern Bietungs Termine welcher peremptorisch ist, das Grundstück dem Meistbietenden ohnfehlbar zugeschlagen und auf die etwa nachher einkommende Gebothe nicht weiter ge-

sobliwie Ur. Walenty Siostrzyński Kredytor zastawny nieprzytomny, którego miejsce bawienia się nie wiadome, publicznie ninieyszemi zapozwani są, ażeby w przeciągu ociu tygodni, a naydaley w zawitym Terminie dnia 25 Stycznia Roku przyszłego zrana o godzinie 9tey przed naszym Deputowanym JP. Kaufsch Konfiliarzem sprawiedliwości w Domu Kolleg: osobście lub też przez umocowanych Plenipotentow, na co sie im JJPP. Rinke, Klettke, i Kohlheim Justyc-Kommissarze proponują, staneli, pretensye swoje należycie zalikwidowali; i ich rzetelność dowiedli, a przeciwnie mają się spodziewać, iż Realni Kredytorowie nie stawiający z swemi pretensyami oddaleni zostaną, i że im w tsey mierze wieczne milczenie nakazane będzie. Dnia 10 Października 1797 Roku. Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedli:

Ponieważ przez Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Pruskiego Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy do majątku po niedy Jozefie Kalle Zegarmistrzu, kwotę około zło: 291 wynoszącego, dla niewystarczającej Masy, Proceß Likwidacyjny rozpoczęty został; zaczym zapozywaią się wszyscy prawa i pretensye do wspomnionego majątku mieć się rozumiejący, iżby pretensye swoje w przeciągu 8ciu tygodni, a naypoźniej na Terminie dnia 20 Grudnia roku bieżącego o godzinie 9tey zrana przed Deputowanym sądownym JP. Jenfch Radcą Magistratu Sprawiedliwości w Kollegium sądownym likwidowali, takowe należycie dowodami probowali, i dalszego postępowania w sprawie, oraz Dekretu oczekiwali; niestawiający zaś spodziewać się mają, iż w swoich pretensyach do Masy mianych upadną i wieczne im milczenie nakazane zostanie. W Warszawie dnia 6 Października 1797. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Ponieważ w Magistracie Sprawiedliwości Miasta Warszawy Dworek mieszkalny na Pradze pod Nrem 220 przy targowisku Wołowym sytuowany Ur. Kazimierza Gurskiego Wołami handlującego własny z przyległościami, publicznie więcej dającym, z przyczyny długow, sprzedany być ma, a takowey Licytacyi Termina na dzień 11go Stycznia, 11go Lutego, a osobliwie d. 12 Marca a. f. za każdym razem o godzinie 9tey zrana przed wyznaczonym Deputowanym JP. Justyc Ratem Kaufsch udeterminowane zostały, zaczym o takowych Terminach zyczącym sobie tenże Dworek kupić, czyni się wiadomo; iż pomieniony Dom podług sporządzoney taxy, którą w Registraturze Magistratu Sprawiedliwości każdego czasu przeyrzeć będzie można, zło: 4547 oceniony został; z uwiadomieniem, iż na ostatnim terminie, który iako niewzruszony jest; Dworek ten z przyległościami więcej dającemu nie omylnie przy-

achtet werden solle. Warschau den 22 Sept: 1797. — Königl: Preufs: Justiz Magistrat.

Da der bisherige Lotterie Einnehmer Pilgram unter der Comtoir N. 29 wohnhaft auf der Franciskaner Strafe im Hause N. 1797 wegen ordnungswidrigen Vervaltung seines Postens, wodurch der selbe sowohl dem Königl: Lotterie Interesse, als dem Spielenden Publicum höchst gefährlich werden könnte, vorschriftmälsig seines Postens hat entsetzt werden müssen; so wird solches dem dabey interessirten Publicum hiedurch zur Nachricht bekant gemacht, indem bey gedachten, Pilgram nun ferner keine gültigen Lotterie Einsätze gemacht werden können. Warschau den 3 Novem: 1797. — Königl: Süd-Preufs: Lotterie Direction.

ładzony będzie, a oraz, iż potym gdyby kto iakową plusofferencyą podawać zechciał, ta miz więcej przyięta nie będzie. W Warszawie dnia 22 Września 1797. R. — Magistrat Sprawiedliwości J. K. Mei Prusk:

Gdy bywłszy Kolektor Pilgram pod Nrem 29, mieszkający na Franciszkańskiej ulicy w domu pod Nrem 1797 dla nieporządnego sprawowania obowiązkow na siebie wziętych, przez ktore latwo tak pożytkowi Loteryi Krolewskiej, iako też i u niego grający Publicznosci szkodliwym aż nader stać się mogli, podług przepisow od swego urzędu iako Kolektor oddalonym został, przeto o tym Publicznosc przez niniejsze obwieszczenie uwiadomiona zostaje, gdyż odtąd u niego żadna stawka na Loteryę waloriz mieć nie może i nie ma. W Warszawie 3 List: 1797. — Krol: Prufs: Połudn: Dyrek: Loteryi.

Obwieszczenie.

Podaje się do wiadomości, iż w officynie terrasfowej przy Krolewskim zamku, w Collegium po Jezuckim; niemniej w Aptece zamkowej; w samym zamku zaś nad Kuchniami, przy Malarni i w Kamienicy Plochockiej różne pomieszkania od 1go Grudnia 1797 na terminie na dzień 24 Novemb: wyznaczonym na Sali Kamery J. K. Mei na ieden albo na lat kilka więcej dającym naięte, i kondycye takowej Arendy przeczytane będą. Chcący zaś najmować, i pomieszkania takowe zobaczyć, mogą się do Burgrabiego Ur. Fontaniego, albo do Architekta Krolewskiego JPana Zugka udać. Dan w Warszawie d. 26. Octob: 1797.

Prezydent, Dyrektor, Rady i Afesorsowie Magistratu.

Da der hiesige Chirurgus Joseph Piotrowski und die Wittve Strzenikowska geborne Francisca Gochniewska, bei der unter sich geschlossenen Ehe Verbindung in dem, dieserhalb am 30. Sept: e. vor Uns errichteten Ehepacto, die in dieser Provinz gewöhnliche Güthergemeinschaft ausgefchlossen haben, so wird solches dem Publico hiedurch nachrichtlich bekant gemacht. Warschau den 15. Oct: 1797. — Königl: Preufs: Justiz Magistrat.

Donosi się niniejszym publicznosci, iż JP. Jozef Piotrowski Cyrulik tutejszy i Jozefa Strzenikowska z Gochniewskich przy małżeństwie między sobą zawartym w Paktach małżeńskich dnia 30. Września r. b. o to przed nami zawartych Ipoleczeństwo dobr w tutejszym Prowincyi zwyczajne znieśli. Dan w Warszawie dnia 13. Mca Października 1797. — J. K. Mei Magistrat Sprawiedliwości.

Oświadczenie.

Ponieważ Wexle trzy, iako to pierwszy na sumnę Zł: Pol: 26.400. czyli Czerw: zł: 1466. zł: Pol: 12 pod datą 15 Czerw: r. 1793 z terminem zaplacenja po trzech prolongacyach na dzień 15 Kwietnia 1789 roku, na osobe W. Antoniego Zorawskiego wydany, przez Ur: Cabrit podpisany pod liczbą 618. w księę likwidacyi długow Status Passivi malsy Ur: Cabrit na dniu 25 Mca Lutego r. 1794 wciągnęty. — Drugi na sumnę Czerw. Zł: 270 po trzech prolongacyach na dzień 9ty Kwietnia r. 1793. na Osobe W. Jana Zorawskiego wydany, podobnie przez Ur: Cabrit podpisany, w księę likwidacyi pod liczbą 619 wpisany. Trzeci na sumnę Czerw: 321 pod datą 21. Mca Maia roku 1788 na Osobe W. Jana Zorawskiego wydany, przez Ur: Piotra Tepera podpisany, pod Liczbą 832. w księę Likwidacyi Długow Status passivi malsy Ur: Tepera dnia 26. Lutego r. 1794. umieszczony — początkowo w Aktach Ziemskich Xięstwa Zmudzkiego Repartyeyi Szawelskiej, dnia 12 Kwietnia r. 1793. oblatowane do Likwidacyi w Kommissyi Bankowej natenzas agituujący się, pewney Osobie (ktora gdzieby się teraz znajdowała niewiadomo) powierzone, uronione zostały, dla czego Właściciele tychże Wexli, wyżej wyrazeni, zachowują ię prawo własności iedynie do nich należące i żadnym aktem nie osłabione, ostrzegając osoby te, w ktorychby ręku, takowe Wexle znajdowały się, iż prawo własności żadnego do nich, a in consequenti przyzwolitosci żądania, przysądzeniu sobie summ w Kommissyi Bankowej formować nie mogą, lecz takowe Wexle wyżej oznaczone Właścicielom na ręce JPana Tykla w Warszawie na Krakowskim Przedmiesciu pod Liczbą 449 mieszkającego złożyć raczą, w przypadku nie złożenia, właściciele summ z powyższych wexlow wynikających iako iedynie onym z Mass wyżej wytkniętych przypadających i przez też Malsy winnych dochodzić, i takowe windykować będą.

D O N I E S I E N I A.

Da von denen dem Bevollmächtigtem des Fürsten Adam Czartoryski Herrn v. Skowroński, auf der Reise von Königsberg nach Prasnitz zu anfang Juli a. c. entkommenen 11,000 Duc: bis hiezu gar keine Nachricht eingegangen: es dahero zu vermuthen stehet, dass diese summe Goldes von einem boshaiten Fänder verheimlicht wird, so wird demienigen so über den Diebstahl, oder die Verheimlichung dieser 11,000 Duc: eine zuverlässige Anzeige zu geben weis, nicht nur die bereits ausgebotene Recompense 600 Duc: und nach befinden der Umstände, auch ein mehreres zugezichert, sondern auch das feste Versprechen gemacht seinen Namen zu verschweigen. Alle und jede Gerichts-örkheiten werden dienstlich erzucht auf dergleichen Leute die weder die Gewohnheit Geld vorraetig bey sich finden lassen, und darüber verdaechtig werden, ein aufmerklames Auge zu haben. Alle Anzeigen wegen dieses verlohren gegangenen oder entwendetem Gelde, erbittet sich endes unterfriebener wohnhaft in Warschau in dem segenanten Blauen Palais. Warschau den 20 Sept: 1797.

v. Buczkowski.

Gdy o Baryłce w okolicy Miasta Prasnizy P. Skowrońskiemu Sekretarzowi J.O. Xięcia Jmci Adama Czartoryskiego z Krolewca na początku Lipca do Warszawy iadacemu z iedyną tysiącami Czer: zło: dico Nro 11,000 cz. zł. w tamym zlocie, zginionej, żadney dotąd wiadomości powziąć nie można, co niewątpliwym iest znakiem, iż ta tak znakomita summa rozmyslnie zostaje utaioną, zатыm podaje się niicyfze obwielzczenie do wiedzy publiczności, iż ktoby o tey kradzieży, czyli zataieniu tych pieniędzy, wywiedzial się i dokladne o nich dać mógł uwiadomienie, niech nietylko nadgrody czerwonych złotych fześciufet dico Nro cz: zło: 600, i więcej według okoliczności, ale też i tego pewnym będzie, iż imie iego zamilezane zostanie. Usilne zachodzą prośby do wfzyskich Zwierzchności i Magistratur Miast i wsioiw, aby na ludzi w których niepodobną do ich lytuacyi postrzegą wielość pieniędzy baczość dać raszyli, i odkrywlyz osobę, u ktorey te piędzde znajduią się, JP. Buczkowskiemu Kommissarzowi pomienionego Xięcia Jmci w Warszawie w Błękitnym Pałacu mielzkaicacemu nieodwlocznie o tym znać dali. Dat. w Warszawie d. 20 Sept: 1797.

Stephan Buczkowski.

Z dnia 26 na 27 Octobris a. c. w nocy okradziono Kościół Parafialny w Chróslinie o pottory. mili od Łowicza będący, wyłamawszy kratę żelazną w oknie od Zakrystyi. Srebro kościelne i apperaty przez złodzieiow zabrane są następujące. Monstrancya srebrna w promienie z Melchizedechem wytłacany, Patyna iedna srebrna z zamykaniem do noszenia Sanctissimum do chorych, Puszka srebrna na chowanie sanctissimum wewnątrz wyzłocona, Kielichy cztery i tyleż Patyn wewnątrz i zewnątrz wytłacanych, Kielich srebrny wewnątrz tylko wyzłocony z Patyną takąż, Relikwiarzyk srebrny, w którym iest drzewo Krzyża Chrystusowego, Krzyż srebrny z postumentem i Passyiką srebrną, Ampulki dwie srebrne i iedna tacka do nich, Trybularz srebrny z łodką i łyżeczka na łańcuszku srebrnym, Lampa srebrna przed wielkim Ołtarzem wisząca, Wotow srebrnych sztuk dziesięć, Koron z obrazow sztuk szesć srebrnych, z ktorych iedna pozłacana. Lichtarzyki dwa białe. Z Apperatów Koloru białego: Kapa Tureckiej materyi z frandzelką zieloną podszyta astrachanią żółtą. Koloru czerwonego Ornat ieden adamaszkowy z garniturą, z Dalmatyką iedną i Kapą fzychowem i galonkami żółtymi obszyty, astrachanią czerwoną podszyty nowy. Kapa druga gredeturowa fzychtem białym w kwiaty z kompanką żółtą przerabianą, astrachanią żółtą podszyta. Ornat parterowy z kwiatami srebrnymi i żółtymi przerabianą z galonkiem fzychowym z kolumna białą w kwiaty. Fioletowego koloru Ornat z kolumną żółtą z galonkiem srebrnym. Ornat z kolumną zieloną, z galonkiem białym fzychowym, Kapa tegoż koloru. Zielonego koloru Ornat parterowy w kwiaty złotem wyrabiany z galonkiem fzychowym żółtym, astrachanią zieloną podszyty. Ornat z kolumną białą z galonkiem żółtym fzychowym astrachanią czerwoną podszyty, Czarnego Koloru Ornat manszestrowy z galonkiem fzychowym białym, astrachanią czarną podszyty, z Welą, Bursą, Pallą i Dalmatyką. Bielizna kościelna: Alba iedna z koroną u dołu i rąk z astrachanią podszyta pod koroną. Komeszek małych cztery. Komża iedna bez koronki z płotna fzwabskiego. Ktoby z takowych skradzionych rzeczy iakową dostrzegł, uprasza się, aby doniosł o tym bądź do Konsystorza Łowickiego; bądź do Warszawy do JPana Kwiatkowskiego Burgrabiego Pałacu dawniej Prymasowskiego, za co odbierze przyzwoitą nadgodę.

W Domu JPP. Wizytek, na przedmiesciu Krakowskim pod Nrem 389 położonym, porcellana Francuzka, suknie, bielizna, fzkła, meble, sprząty domowe, wina rozmaite, poiazdy etc. dnia 15go Listopada 1797 o godzinie zciey po południu i w dni następujące przez publiczną Aukcyą za gotowe piędzde w grubey monecie w kraiu kurs mającey przedawane będą.